

| Werkgever: SES Van der Have |

| Werklocatie: Wouwse Plantage (NB) |

| Functie: coördinator proefvelden wereldwijd |

| Datum: 8 november 2016 |

De veredelaars van SES Van der Have beoordelen suikerbietenrassen in binnen- en buitenland. Vandaag loopt Fokke-Jan Bulthuis, wereldwijde proefveldcoördinator, mee. Bij Wilbert Rovers staan de laatste 600 veldjes die dit jaar in Nederland bemonsterd worden.

Pechgevalletje

8.00 uur - De dag begint met een tegenvaller. Tijdens het transport van Drenthe naar het akkerbouwbedrijf van Wilbert Rovers in Wouwse Plantage (West-Brabant) is een hydrauliekslang beschadigd. „Alles op deze moderne rooier werkt hydraulisch”, zegt Fokke-Jan Bulthuis. „We hebben snel een bedrijf gebeld dat dit kan repareren. Gelukkig zijn alle andere Nederlandse veldjes al gerooid. Hier ligt voor twee dagen werk. Dat gaat altijd lukken.”

Het rooiteam loopt een paar uurtjes vertraging op, maar kan dan gelukkig weer aan de slag.

we bemonsteren. Leo kan op het scherm zien waar we zijn. Van een veldje wordt 20 kilo als monster genomen en daarvan nemen we een brijmonster van twee keer 25 gram. De rest van de bieten gaat schoon gewassen in de bunker en later naar de suikerfabriek”, zegt Bulthuis.

Hubregtse telt ook de bieten met ziekten. Aphanomyces, een schimmelziekte die de wortel aantast, komt dit jaar meer voor dan andere jaren.

Monsters nemen

12.00 uur - Arnold Kuijlen strijkt de monsters van de bietenbrij in bakjes met acht vakjes. Die kan hij afsluiten met een deksel waarop de streepjescode voor de proefveldjes staat. De bakjes zijn door een inkeping maar in één richting te sluiten. Kuijlen niet het deksel vast en stopt de bakjes in een diepvriezertje bij minus 35 graden.

Bunker legen

14.00 uur - De proefveldrooier werkt in cirkels van buiten naar binnen op het proefveld. Van de 20 kilo waaruit het monster van twee keer 25 gram wordt genomen, laat de rooier de versneden resten achter op het veld. De opbrengsten op dit proefveld zijn mooi. „Deze lemige zandgrond brengt heel goed op. Hij is zo vruchtbaar als kleigrond, maar voert gemakkelijk water af. Dit weekend viel er een flinke bui en we kunnen toch prima werken”, zegt Bulthuis. In de middag raakt de bunker van de rooier vol en leegt Willem Buijs die in de klaarstaande kipper. Het rooiteam kan daarna nog een heel eind verder rooien onder mooie omstandigheden. Bulthuis: „Deze machine is gloednieuw en zelfgebouwd door een medewerker in Tienen. Hij heeft het dit jaar heel goed gedaan. Er is er nog een van en we bouwen er nog drie bij: twee voor suikerbieten en één voor cichorei en voederbieten. Daarnaast hebben we nog twee getrokken rooiers. Die passen we aan en houden we in gebruik. SES Van der Have doet bietenproeven in veel landen, waaronder Duitsland, Engeland, Amerika, Japan en Oost-Europa. We hebben de capaciteit nodig.” ■

Afstellen

11.00 uur - Proefveldmanager Leo Hubregtse coördineert de proefvelden in Nederland: 11.000 veldjes die beoordeeld en bemonsterd worden. Nu kruipt hij onder de rooier om de ontbladeraar goed af te stellen. Chauffeur Willem Buijs heeft het enkele voorwiel van de rooier schuin gezet, waardoor Hubregtse er precies tussendoor kan. Hier beneden kun je goed zien hoe de machine werkt: eerst ontbladeren met metalen klepels, dan poetsen met rubberen klepels, dan schonen op de zonnen, waarna de bieten in een compartimentje wachten op een wasbeurt.

Missers rapen

11.10 uur - Corné Buijs (geen familie van Willem) pakt samen met Bulthuis (blauwe jas) de missers en doet ze in het compartimentje voor de wasbeurt. Degene die naast de rooier loopt, controleert de kwaliteit van het werk daar. Chauffeur Willem Buijs is tevens operator. Hij bepaalt wanneer de bieten van een proefveldje naar het volgende compartiment in de rooier kunnen en hij ziet op een beeldscherm wat er onder, naast en in de rooier gebeurt.

Zieke bieten

11.45 uur - Van ieder proefveldje weegt Hubregtse de opbrengst. Dat gebeurt na de laatste wasbeurt in een speciale trommel naast de weegplaat. Voor in de rooier is plaats voor minstens drie medewerkers. „Alles werkt precies, zodat we exact weten welke veldjes

Proefvelden rooien met Fokke-Jan Bulthuis

